

Църквата – Част 2 от 2

***„И [Христос] е главата на тялото,
църквата; Той е началото, първороден от
мъртвите, за да има първенство във
всичко.“
Колосяни 1:18***

В първата част от нашето разглеждане на темата „Църквата“, която се появи в миналогодишния брой на Списание Зора, обърнахме внимание на библейското значение на думата „църква“, как тя е възникнала след Първото пришествие на Исус и изискванията за това да станеш неин член. Обсъдихме също какво означава да бъдеш „кръстен в Христа“, символиката на водното кръщение и църковната организация, както е представена в Библията.

В броя от този месец ще продължим да разглеждаме тази тема. Важните теми, които ще бъдат обсъдени на следващите страници, включват: ролята на дванадесетте апостоли и другите служители на църквата; мисията на църквата; както и небесната и земната фази на Божия план за спасението на цялото човечество от греха и смъртта чрез Христос.

Дванадесетте апостоли

Според Божия замисъл цялата църква, започвайки от Петдесетница, трябваше да бъде обслужвана от дванадесет апостоли, назначени от Бога. (Откровение 21:10, 14; Ефесяни 2:19, 20) В съответствие с това Исус избра дванадесет

души, които да бъдат с Него по време на Неговото служение, за да могат да получат лично обучение и наставления от Него. Това бяха Петър, Андрей, Яков, Йоан, Филип, Вартоломей, Тома, Матей, Яков, синът на Алфей, Тадей, Симон и Юда. Матей 10:2-4

Юда, както знаем, се оказа невярен, а Писанията посочват, че Павел беше избран от Господа да заеме мястото му. В Деяния на апостолите 1:23-26 се разказва за усилието на останалите единадесет апостоли да изберат един, който да заеме мястото на Юда. Те се спряха на Матия. Това обаче беше направено, преди да получат Светия Дух, и няма доказателства, че Господ е одобрил избора им. Името на Матия не се споменава повече след това.

Думата „апостол“ [гръцки: „apostolos“] означава „изпратен“, делегат или посланик на Евангелието. От тази широка гледна точка всеки християнин е апостол, защото всички ние сме „посланици на Христос“. (2 Коринтяни 5:20) Всъщност гръцката дума „apostolos“ се използва в Библията и по отношение на други лица, освен дванадесетте избрани апостоли. (Йоан 13:16; Филипияни 2:25) Това обаче не означава, че те са заемали същата висока позиция на власт в църквата, каквато е била дадена чрез божествено назначение на онези, специално избрани от Господа.

В Йоан 17:12 Исус нарича дванадесетте божествено назначени апостоли онези, които Небесният Му Отец Му е дал. Тези специални апостоли не са се избрали един друг за тази

длъжност, така че не са имали власт да изберат Матия да заеме мястото на Юда. Точно както Господ беше избрал останалите, така и в своето време и по свой начин след възкресението Си Той избра Павел и му даде власт като един от дванадесетте.

Дванадесетте апостоли бяха нещо повече от просто проповедници на Евангелието. Те бяха чудесно вдъхновени от Светия Дух, което им даде възможност да говорят и пишат посланието на Божието Свещено Слово с авторитет и точност. Тяхното слово беше и все още е божествено послание към всеки християнин. Именно поради тази авторитетна позиция, която те заемат в организацията на църквата, завършената църква се оприличи на град. Показано е, че този символичен град има дванадесет основни камъка, а върху тези камъни са изписани имената на „дванадесетте апостоли на Агнето“. Откровение 21:14

Други служители

В Ефесяни 4:11 апостол Павел ни съобщава, че Господ е осигурил и други служители в църквата. Освен апостолите, Той е назначил пророци, евангелисти, пастири и учители. Петър говори за авторите на Стария Завет като за Божии „свети пророци“. (2 Петрово 3:2) Те са писали, „вдъхновени от Светия Дух“, затова християнинът трябва да приема думите им, както и тези на апостолите, като авторитетни. 2 Петрово 1:21

Когато обаче Павел говори за пророците като служители в църквата, той използва термина в

много по-широк смисъл, отнасяйки го към публичните проповедници на Евангелието. (1 Коринтяни 12:28; Ефесяни 4:11; Деяния на апостолите 11:27, 28; Деяния на апостолите 15:32; Деяния на апостолите 21:10, 11) Тези пророци, евангелисти, пастори и учители са всички незаменими служители в църквата, но не са вдъхновени, както бяха дванадесетте апостоли, нито са назначени по същия чудотворен начин, както бяха апостолите.

Изразът в Новия Завет „поставиха ... старейшини във всяка църква“, според гръцкия текст „“, по-точно се отнася до „протягане на ръка“, както при гласуване. (Деяния на апостолите 14:23) Ясното значение е, че по-нисшите служители на църквата, както старейшините, така и дяконите, трябваше да бъдат избрани чрез гласуване от събранието, на което трябваше да служат.

Библейският термин „старейшина“, който също се среща в горния стих, се отнася по принцип за мъже, които служат на църквата в духовно отношение. Пастор, учител, евангелист или пророк като публичен тълкувател би попаднал под общото наименование „старейшина“. Гръцката дума „presbuteros“, от която е преведена в Деяния на апостолите 14:23, означава човек, който е зрял. В църквата тя би описала човек, който е признат за твърд във вярата и духовно зрял по опит.

Думата „епископ“ се използва и в Новия Завет и се отнася за мъже, избрани от църквата да служат. Гръцката дума „episkopos“, от която е

преведена, означава „надзирател“ или „наблюдател“. Всички старейшини по право, според възможностите и способностите си, са надзиратели в църквата. Тяхно задължение е да бдят над Божието стадо и да се грижат за нуждите му, особено в духовно отношение. 1 Тимотей 3:1,2; Тит 1:7

Думата „дякон“ също се среща няколко пъти във връзка с устройството на ранната църква. Тя е превод на гръцката дума „диаконос“, която означава „да изпълнява поръчки“ или „да се грижи за“. Писанията посочват, че дяконите са били „хора с добро име, пълни със Светия Дух и мъдрост“, назначени да помагат с материалните нужди на църквата. Първите от тях, които бяха назначени, бяха в църквата в Ерусалим. Деяния на апостолите 6:2-4; 1 Тимотей 3:8-13

Библейските изисквания за онези, които могат да бъдат избрани от църковното общество да служат като старейшини, епископи и дякони, са изложени от Павел в 1 Тимотей 3:1-13. В тези изисквания изразът „способен да учи“ предполага правилно разбиране на Истината за Божия план, както е преподадена в Библията. Всяка група от посветени вярващи, голяма или малка, в която има братя, отговарящи на тези изисквания, е упълномощена от Писанията да ги избере за тези служения. Когато това се направи, тези назначения се признават от Господа.

Писанията ясно посочват, че никоя група християни не се нуждае от оторизация от „майка-църква“, за да избира служители, да провежда събрания и да продължава делото на Господа. По същия начин църковните общини не е

необходимо да бъдат големи, за да упражняват своята свобода в това отношение. Библейските записи сочат, че много от църквите, или групите християни, през апостолските времена са били организирани в домовете на вярващите и са провеждали редовните си събрания в тези домове. (Римляни 16:5; 1 Коринтяни 16:19; Колосяни 4:15) Същото се прави и днес. Сега, както и в миналото, Господ обилно благославя онези, които намират други, с които могат да сътрудничат като група – или, в библейския смисъл, като църква. Те могат да избират свои собствени служители чрез простия метод на вдигане на ръка. Не е необходим списък на членовете, нито такъв е одобрен от Писанията.

В Библията няма много данни, които да посочват естеството на събранията, провеждани от различните групи в ранната църква. Разбира се, апостолите и другите понякога изнасяха проповеди. Въпреки това, ползотворни събрания могат да се провеждат, дори и да няма никой, който да е квалифициран да изнесе проповед. Събранията за изучаване на Библията, както тематични, така и контекстуални, в които всички присъстващи имат възможност да изразят своите мисли и да задават въпроси, са много полезни. Старейшината, ако е избран такъв, трябва да се грижи за поддържането на реда по време на изучаването. Срещите за молитва, хвала и свидетелства също са духовно ползотворни за онези, които се стремят сериозно да познават и да изпълняват Божиата воля.

Мисията на църквата

Настоящата мисия на църквата е тройна. Първо, тя е за усъвършенстването [гръцки: пълното подготвяне] на светиите за бъдещо служение. (Ефесяни 4:12, 13) Второ, тя е да развие във всеки член плодовете и благодатта на християнския характер. (Галатяни 5:22, 23; 2 Петрово 1:5–8) Трето, тя е да бъде Божият свидетел пред света относно Христовото царство на благословения, което вече е толкова близо. Матей 24:14

В първата част от разглеждането на тази тема отбелязахме думите на Исус към Петър: „На тази скала ще съградя Моята църква.“ (Матей 16:18) Това, което се „съгражда“ в подходящото време, достига завършеност. Не е Божият замисъл „съграждането“ на църквата да продължава вечно. Следователно не става въпрос всички, които някога ще получат спасение чрез Христос, да станат членове на църквата. Самото значение на думата „църква“ [гръцки: „екклесия“] е „извикване“, което противоречи на тази концепция за Божия замисъл в настоящия момент. Църквата се „извиква“ от света. (1 Коринтяни 1:26; 1 Петрово 2:9) Тя ще бъде „малобройна“, „малко стадо“. (Матей 7:13, 14; Матей 22:14; Лука 12:32) Божият план не е да обърне целия свят към вярата до идването на обещаното Му царство. Матей 6:10

„Ти си Христос“, свидетелства Петър, „Синът на живия Бог.“ (Матей 16:16) Този израз свързва Исус с месианските обещания от Стария Завет и показва, че Петър правилно е разпознал в Исус Този, когото Бог е изпратил да изпълни тези

обещания. За да видим ясно пълния Божий замисъл чрез църквата, е от съществено значение да имаме предвид старозаветните обещания относно Христос; защото църквата е призвана от света, за да бъде свързана с Него в изпълнението на тези обещания. Бог каза на Авраам: „В потомството ти ще бъдат благословени всички народи на земята.“ (Битие 22:18) В Галатяни 3:16 Павел ни уведомява, че това „потомство“ на обещанието е Христос. Апостолът ни дава допълнителна информация относно потомството на обещанието. В Галатяни 3:27 и 29 четем: „Всички вие, които сте се кръстили в Христос, сте се облекли в Христос. ... И ако сте Христови, тогава сте потомство на Авраам и наследници според обещанието.“ Ето несъмнено доказателство, че онези, които чрез пълно посвещение да вършат Божията воля стават членове на църквата, която е тялото на Христос, и остават верни до смърт, ще бъдат част от обещаното „потомство“, чрез което всички хора ще бъдат благословени. Откровение 2:10

Създаването на църквата не е завършването на Божия замисъл спрямо човешките деца. То е само началото на Неговия план да благослови човечеството. В Яков 1:18 ни се казва, че църквата е „нещо като първи плодове“ на Божиите създания. Този израз се използва и в Откровение 14:4 и се отнася за онези, които са свързани на небето с Христос Исус, „Агнето“, на символичната планина Сион, небесната фаза на Божието царство. Откровение 14:1; Евреи 12:22, 23

В 15-та глава на 1 Коринтяни Павел посочи много ясно, че надеждата за живот както за църквата, така и за света зависи от възкресението на мъртвите. Ако няма възкресение на мъртвите, твърдеше той, „тогава и онези, които са заспали в Христос, са загинали“. (1 Коринтяни 15:18) Въпреки това той ни даде увереност във възкресението и възможността всички да придобият вечен живот, като каза: „Както в Адам всички умират, така и в Христос всички ще бъдат оживени.“ 1 Коринтяни 15:22

След това Павел показва, че във възкресението трябва да има определен ред или последователност. „Всеки човек по своя ред: Христос като първи плод; след това онези, които са Христови, при Неговото пришествие.“ (1 Коринтяни 15:23) „Първите плодове“, за които се говори, са църквата. След това по-правилният превод на гръцкия текст би бил: „След това онези [всички, които не са част от църквата, всеки по своя ред], които станат Христови по време на Неговото присъствие.“ Думата „пришествие“ в този стих е преведена от гръцката дума „Парусия“, която означава „присъствие“. Това е препратка към хилядата години на Христовото царство, когато Той и църквата Му ще царуват с цел да унищожат греха и смъртта и да дадат на цялото човечество възможност да приеме дара на живота, осигурен от пролятата Му кръв.

По-нататъшното изявление на Павел, което следва веднага след това, е ясно: „Тогава ще настъпи краят, когато Той предаде царството на Бога, тоест на Отца; когато унищожи всяко господство, всяка власт и сила. Защото Той

трябва да царува, докато не постави всички врагове под нозете Си. Последният враг, който ще бъде унищожен, е смъртта.“ (1 Коринтяни 15:24-26) Това е великата, крайната цел на Бога, която ще бъде осъществена чрез Христос и църквата — „последващото“ благословение от „“, което ще достигне до цялото човечество, когато изграждането на църквата бъде завършено.

Небесно и земно

В учението си за възкресението Павел разкрива, че някои ще получат небесни тела, а други — човешки, или земни тела — като определящият фактор във всеки случай е видът на „семето“ или „голото зърно“, което се засява. (1 Коринтяни 15:37, 38) „То“ или „голото зърно“, за което говори Павел, е просто идентичността, съвкупността от мислите и характера на човек през целия му живот.

На онези, които са напълно посветени на изпълнението на Божията воля и са погребани с Христос в жертвена смърт, при възкресението им ще бъде дадено „небесно“ тяло. (1 Коринтяни 15:40) Това зависи от това дали те живеят в „нов живот“ през оставащите години от настоящия си земен живот. (Римляни 6:4) По време на своето земно пътуване те се научават да насочват „сърцата си към нещата горе“; надеждите им са небесни; чрез вяра те символично пребивават заедно с Христос „в небесните места“. (Колосяни 3:2; Ефесяни 1:3) По този начин, докато все още са в плът, те „сеят“ духовни качества. При възкресението те получават небесна награда.

Повечето хора обаче не се интересуват от духовни неща. Това не означава, че те непременно са нечестиви. Повечето от тях не са. Те обичат добрите неща на земята, защото са създадени като човешки, земни същества, и Бог не ги осъжда за това, че не се стремят към небесни неща. В самата природа на нещата е заложено, че тези хора при смъртта си „засяват“ земен характер и в резултат на това ще бъдат възкресени от мъртвите като човешки същества, с „земни тела“. 1 Коринтяни 15:40

Говорейки за възкресението на църквата, описано по-късно в Откровение 20:6 като „първото възкресение“, Павел обясни: „Посява се в тление; възкресява се в нетление; посява се в безчестие; възкресява се в слава; посява се в немощ; възкресява се в сила; посява се естествено тяло; възкресява се духовно тяло.“ 1 Коринтяни 15:42-44

Към това Павел добавя: „Има естествено тяло, и има духовно тяло.“ (1 Коринтяни 15:44) С други думи, той иска да ни помогне да разберем, че когато описва промяната в природата, която ще преживеят онези, които участват в „първото възкресение“, той не подразбира, че те са единствените, които ще бъдат възкресени от мъртвите, защото цялото човечество ще бъде възстановено от смъртта, само че те ще получат естествени, земни, човешки тела.

Павел продължава своето учение, като казва: „Първият човек е от земята, земен; вторият човек е Господ от небето. Както е земният [тези, които умират с човешки надежди и желания], такива са и земните [във възкресението]; и както е

небесният [тези, които сега насочват своята любов към небесните неща], такива са и небесните [във възкресението].“ 1 Коринтяни 15:47,48

Павел завърши този урок за възкресението, като каза: „Това тленно трябва да се облече в нетление, и това смъртно трябва да се облече в безсмъртие. И когато това тленно се облече в нетление, и това смъртно се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне написаното: „Смъртта е погълната от победата. О, смърт, къде е твоето жило? О, гробе, къде е твоята победа?“ 1 Коринтяни 15:53-55

Така, с няколко думи, Павел представя както надеждата на църквата, така и надеждата на света. Надеждата за възкресение на църквата е „слава, чест и безсмъртие“. (Римляни 2:7) Никой човек не притежава безсмъртие по природа. Това е награда, която ще бъде дадена на онези, които вярно следват стъпките на Христос до смърт. В Откровение 2:10 четем: „Бъди верен до смърт, и Аз ще ти дам венеца на живота.“

Призванието и подготовката на тези хора за осъществяването на тази славна надежда в първото възкресение са дело на Бога чрез Светия Дух през настоящия век, от Петдесетница насам. Павел обяснява обаче, че когато това се осъществи и последният член на църквата, или „тялото“, на Христос влезе в славата, тогава ще дойде времето за изпълнението на онези славни обещания от Стария Завет относно унищожаването на смъртта: „О, смърт, къде е

твое то жилище? О, гробове, къде е твоята победа?“ 1 Коринтяни 15:55; Исайа 25:8; Осия 13:14

Павел, цитирайки Исайа и Осия, ни уверява в божествения замисъл да се унищожи великият враг на човека – Смъртта – и гроба. Думата „гроб“, както е използвана в Осия 13:14, е превод на еврейската дума „шеол“ и е еквивалент на гръцката дума „хадес“ в Новия Завет. Тези думи са преведени както като „гроб“, така и като „ад“ на различни места, но значението, което те обозначават, особено думата „гроб“, просто се отнася до състоянието на смъртта или забравата, а не до буквално място на мъчения. (Еклисиаст 9:10; Псалтир 115:17; Деяния на апостолите 2:31) По този начин разбираме божествения замисъл спрямо човечеството, за който Исус говори, когато каза, че „портите на ада“ – гроба, смъртта – няма да надделеят над църквата. Матей 16:18

Каква чудесна увереност! През цялото време на господството на греха и смъртта адът — гроба или гробницата — продължава да отнема жертвите си, но в Откровение 1:18 Исус ни казва, че Той притежава „ключовете“ на ада. Той придоби тези ключове — правото да отключи портите на ада — чрез собствената Си смърт като Изкупител на човечеството. Когато църквата Му бъде напълно изградена, тя ще бъде съучастница с Него в даряването на обещаните благословения на живота на цялото човечество.

Фактът, че междувременно толкова много милиони продължават да отиват в смъртта, в библейския ад, няма да ги лиши от тези благословения. Портите на ада не надделяха

над Христос; те няма да надделеят над църквата Му; няма да надделеят над останалата част от света; и няма да надделеят над Адам и всички, които са умрели след Адам. Чрез божествена сила тези порти ще бъдат широко отворени и всички затворници на Смъртта ще бъдат освободени! Исаия 42:7; Исаия 49:9; Исаия 61:1; Лука 4:18

Това, следователно, ще бъде бъдещото дело на църквата. Какво славно дело ще бъде това! Какъв стимул трябва да бъде това сега, за да се докажем верни на Господа. Няма по-голям мир или радост, които човек може да изпита, от тези, които произтичат от единението с Небесния Отец и от воденето на живот на пълна преданост към Него. Наистина, има изпитания, но както ни напомня Павел, те всъщност са „леки страдания“, траещи „само за миг“, в сравнение с „вечното тегло на славата“, което Господ е обещал. 2 Коринтяни 4:17,18

Това е благословена привилегия да бъдем причислени към „избраните“, към църквата, в днешно време. Със сигурност Бог благославя Своя народ, особено като му разкрива красотите на Своя план за спасение. Колко сме благодарни, че чрез Христос и Неговата църква целият свят ще има възможност да се радва на благословенията, които Господ е предвидил за него — благословения на възстановяване, както ги описва Петър, „за които Бог е говорил чрез устата на всичките Си свети пророци от създаването на света“. Деяния на апостолите 3:21

Предвид хармоничния и изпълнен с любов Божий план за спасение както за църквата, така и за света, чрез който някои от красотите вече са ни разкрити в Неговото Слово, ние можем добре да разберем и да споделим чувствата на великия апостол Павел, когато той написа: „О, колко са велики Божиите богатства, мъдрост и знание! Колко невъзможно е за нас да разберем решенията Му и пътищата Му! Защото кой може да познае мислите на Господа? Кой знае достатъчно, за да Му дава съвети? И кой Му е дал толкова много, че да трябва да Му се отплаща? Защото всичко идва от Него и съществува чрез Неговата сила и е предназначено за Негова слава. Всяка слава да бъде на Него завинаги! Амин.“ Римляни 11:33-36